MEDIACIJA

Pristop PDM:
Mediacijo usmerjata stranki

(PDM - PARTY DIRECTED MEDIATION)

Nataša Hvala, univ.dipl.ekon.

18. september, 2008

DVA PRISTOPA K MEDIACIJI

Mediacijo usmerja mediator
Mediator directed approach (MDM)

Mediacijo usmerjata stranki
Party directed approach (PDM)

Primernost in uspešnost posameznega pristopa sta odvisni od:

- vrste spora,
- vpletenih v spor ter
- njihovih potreb in želja.

Mediacijo usmerja mediator (MDM)

MDM pristop se priporoča:

- ko je rešitev spora pomembnejša od nadaljnjega ohranjanja odnosa med strankama
- stranki nista v stalni/redni interakciji in čustvena vpletenost ni tako izrazita

Mediacijo usmerjata stranki (PDM)

Kdaj se odločiti za PDM?

- hujši medosebni spori
- udeleženci spora so v trajnejšem medosebnem odnosu

Mediacijo usmerjata stranki (PDM)

Najpomembnejša elementa PDM sta:

- ločeni srečanji z vsako stranko pred skupnim srečanjem
- skupno srečanje, na katerem sta stranki obrnjeni druga k drugi, nagovarjata se direktno in ne preko mediatorja

Mediacijo usmerjata stranki (PDM)

Velikokrat so ločena srečanja tako učinkovita in uspešna, da skupno niti potrebno ni. Stranki rešita spor pred skupnim srečanjem oz. brez njega.

Mediatorjeva vloga pri PDM?

- empatično poslušanje
- priprava strank za skupno srečanje

Mediatorjeva odgovornost pri PDM?

- da sta stranki pripravljeni na soočenje
- da sta osvojili veščine za učinkovito medosebno pogajanje
- da vesta, kako se izogniti neučinkovitemu obnašanju

Pogoji za uporabo pristopa PDM se nanašajo na strinjanje strank glede:

- primernosti spora
- tega, da sta si za osvojitev pogajalskih veščin pripravljeni vzeti čas

LOČENA SREČANJA - CAUCUS

Na ločenih srečanjih se mediator sreča z vsako stranko posebej.

Ločena srečanja obema stranema omogočijo, da sta slišani in razumljeni.

Ločena srečanja odigrajo odločilno vlogo pri mediatorjevem odločanju o smiselnosti oz. primernosti skupnega srečanja.

Na ločenem srečanju:

- si stranki dasta duška
- razširita svoja obzorja
- občutita podporo tretje strani
- odkrijeta svoje slepe pege
- se pripravita na pogajanja
- povečata svoj interes za razrešitev spora
- dobita upanje
- na nasprotno stranko pogledata kot na človeka oz. realno osebo

Cilj ločenih srečanj:

- ***poslušati*** vpleteni stranki z namenom njune čustvene razbremenitve

- ***naučiti*** stranki kako uporabljati učinkovite pogajalske in komunikacijske veščine

Empatično poslušanje

- je zelo učinkovit pripomoček za blaženje in ohlajevanje negativnih čustev
- pomeni spremljati drugega in se z njim veseliti dejstva, da lahko začne razvozlavati in analizirati spor, s katerim se sooča

Pri empatičnem poslušanju v procesu PDM se uspeh meri z zmožnostjo odpiranja pogosto z bolečino prežetih pripovedi in omogočanja, da iz temnih globin priplavajo na površje.

- Ko se sogovornik počuti resnično slišanega, se v veliko primerih sam dokoplje do pravih vpogledov
- in uvidi, s čim je sam prispeval h konfliktu.

Empatično poslušanje omogoča tistim, ki imajo problem, da si prisluhnejo.

VODENJE LOČENIH SREČANJ / COACHING SKOZI CAUCUS

V pripravah na skupno srečanje odigra mediator tudi nadvse aktivno vlogo, in sicer skozi proces coachinga stranke.

Caucus je namenjen tudi:

- pripravi seznama tem skupnega srečanja
- odmaknitvi od čustvenega obravnavanja spora
- razumevanju osebnostnih predstav o samih sebi
- priznavanju in izražanju pozitivnih občutkov v odnosu do nasprotne strani
- odkrivanju slepih peg
- igri vlog
- ***izboljšanju komunikacijskih veščin***

Izboljšanje komunikacijskih spretnosti

- Mediator skozi coaching posameznike uči **oblikovati vprašanja, komentarje ter odzive** na besede drugega.

- Ključna vloga mediatorja v tem primeru je stranko **naučiti vprašati za pojasnilo**, jo naučiti premisliti o izjavi in razumeti moč pravilno razumljene izjave.

- **V kolikor so bila ločena srečanja uspešna, smo pripravljeni na skupno srečanje.**
- V primeru dvoma v ustrezno pripravljenost na skupno srečanje, je na mestu predlog za ponovitev ločenih srečanj.

SKUPNO SREČANJE

- skrb za dobro počutje strank
- sedežni red
- uvod v dialog
- soglasja

V kolikor so pogajanja na skupnem srečanju neuspešna (iz katerega koli razloga), se navadno izoblikuje potreba po razrešitvi spora s pomočjo arbitraže oziroma sodišča.

Če je mediacija dosegla,

- da je komunikacija stekla,
- da sta se stranki okrepili in
- se bili sposobni soočiti druga z drugo,

je kljub nedoseženemu dogovoru uspešna.